

Indre Østfold kommune
Postboks 34
1861 TRØGSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Øyeren i Indre Østfold kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Indre Østfold kommune, og gir tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Øyeren i Indre Østfold kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 37 400,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til mottatt søknad 07.10.2022 fra Indre Østfold kommune, der det søkes om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Øyeren (gbnr. 774/7 og 643/3) i Indre Østfold kommune.

Sammendrag av søknad

I forbindelse med bygging av nytt vannbehandlingsanlegg på Tosebygda i Indre Østfold kommune, er det behov for å mudre og fylle ut masser i Øyeren for å legge ny vannledning fra Mørkfoss (gbnr. 643/3) til Sandstangen (gbnr 774/7).

Mudrearbeidene er planlagt gjennomført fra sjøgående fartøy og det søkes om tillatelse til mudring av totalt 390 m³ sedimenter innenfor et område på ca. 390 m². Fra Sandstangen skal ledningen graves 25 meter på land (tilsvarende ca. 50 m³ løsmasser), og videre skal det graves 100 meter ut i Øyeren (tilsvarende ca. 210 m³ sedimenter). Ved Mørkfoss skal det graves og sprenges ca. 100 meter ut fra land. For å få ledningen i riktig dyp må det sprenges til og med 80 meter ut fra land. Totalt gir dette ca. 75 m³ med sprengsteinsmasser. Videre må det graves 20 meter utover som tilsvarer ca. 20

m³ sedimenter. Tiltakshaver legger opp til å la de mudrede massene ligge på siden av grøfta på innsjøbunnen, og dekke over ledningen når denne er lagt.

På Sandstangen skal det graves ned 3 kummer i strandsonen (på land). For å dekke til kummene vil det bli behov for utfylling i vannkanten. Det søkes i den forbindelse i tillegg om tillatelse til utfylling av inntil 150 m³ masser.

Det har blitt gjennomført sedimentundersøkelser i tiltaksområdet som viser at sedimentet i tiltaksområdet hovedsakelig består av silt med innslag av sand. I henhold til Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016) er det ved to prøvepunkter påvist sink i tilstandsklasse III og ved et prøvepunkt påvist nikkel i tilstandsklasse III. For øvrige metaller og miljøgifter er sedimentet i tilstandsklasse I-II.

Det er planlagt å gjennomføre arbeidene i mars/april 2023.

Høring

Søknaden fra Indre Østfold kommune har vært på høring i tidsrommet 13.10.2022 til 11.11.2022, og ble kunngjort på Statsforvalteren sin nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7). Det kom 2 innspill fra høringen.

Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene og Indre Østfold kommune sine kommentarer til disse.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mener at det også er nødvendig at Indre Østfold kommune søker om en tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag til fylkeskommunen. Fylkeskommunens behandling etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, og Statsforvalterens behandling etter forurensningsloven, vil etter NVEs vurdering ivareta allmenne interesser i vassdraget i samsvar med vannressurslovens bestemmelser. NVE forutsetter at tiltaket ikke fører til vesentlig endrede strømningsforhold i vannforekomsten ved ferdigstillelse.

NVE påpeker at det også er mulighet for marin leire på Sandstangen og ut fra land i grunnen i Øyeren. Det betyr at området er et aktsomhetsområde for kvikkleireskred. NVE tilrår at det utredes om de foreslåtte inngrepene kan føre til kvikkleireskred, jf. NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Nødvendige avbøtende tiltak må gjennomføres ved behov, slik at sikkerhet mot skred blir ivaretatt.

Indre Østfold kommune svarer at søknad om tillatelse etter forskrift om fysisk tiltak er under arbeid. Det påpekes også at sikkerhet mot skred skal ivaretas i geoteknisk prosjektering.

Vannområde Øyeren påpeker at den miljøtekniske undersøkelsen (YM03) gir begrenset med grunnlag for å vurdere miljøkonsekvensene av tiltaket. I rapporten er det i liten grad dokumentert hvor stort influensområde av tiltaket vil bli, spesielt med hensyn til partikkelspredning, graving og sprengning. Det er ikke gjennomført undersøkelser av bunndyr eller fisk i området det skal graves eller sprenges. I tillegg til rapport YM03 er det gjennomført kun tre bunndyrprøver helt innerst i littoralsonen fordelt på tre ulike lokaliteter, der en av dem er ved planlagt landtak ved Mørkfoss.

Resultatene fra disse foreligger ikke enda. Det kunne med fordel ha vært tatt flere prøver av sedimentene i områdene det skal graves, både ved landtak ved Sandstangen og Mørkfoss. Gjennom overvåkningsprogrammet (ØKOSTOR) til Øyeren ble det gjennomført noen undersøkelser i nærheten av landtaket ved Sandstangen. Rådataene ligger i vannmiljødatabasen. Sedimentprøvene som ble tatt kunne også vært undersøkt for innhold av bunndyr.

I søknaden forespeiles det at tiltaket skal gjennomføres fra mars til slutten av april. I denne perioden ligger vanligvis en del av den grunneste strandsonen blottlagt før vårflommen og snøsmeltingen i områdene oppstrøms starter. En vesentlig andel av fiskeartene i Øyeren er vårgytende. Det vil være uheldig for disse om tiltaket vil pågå i gytetiden. Vannområde Øyeren mener at det vil være en fordel å få gjennomført tiltaket før gytetiden for fisk starter. Det er en fordel om det kan velges en mest mulig skånsom trasé for legging av ledningen og, om det er mulig, å gjenbruke traséen ut av pumpehuset ved Mørkfoss. Da ville man eventuelt kunne spare seg for en del av sprengningen. Det er positivt hvis man i størst mulig grad kan legge traséen utenom fjell for å redusere behov for sprengning til et minimum. Nærmest land ved Mørkfoss er det fjellgrunn foruten enkelte viker med løsmasser. Det er en fordel om man kan trekke ledningstraséen lengst mulig unna øya Gåsa ved Mørkfoss da det er fjell også et stykke ut fra denne. I områdene med innslag av fjell og stein, samt overganger der innsjøbunnen endrer fasong fra flatt til dypere, er det ofte områder som er viktige for fisk. Om mulig bør slike områder skånes.

Vannområde Øyeren påpeker videre at det ikke er beskrevet hvilke typer masser som skal deponeres i strandkanten ved Sandstangen i forbindelse med de tre nye brønnene, og om disse massene er å anse som rene eller unaturlige i strandsonen der de er tenkt lagt.

Vannområde Øyeren viser til bilder tatt 10.11.2022 med sideskannende ekkolodd i Øyeren. Bildene viser blant annet deler av de to grøftene som ble gravd for ny vannledning lagt mellom Mørkfoss og Sandstangen i 2018. Disse viser at det ble gravd forholdsvis brede grøfter i forhold til ledningene som ble lagt. Grøftene ligger åpne og massene som ble gravd opp ligger i stor grad ved siden av grøftene. Det er tydelig av bildene at influensområdet er ganske mye bredere enn selve grøftene. Norconsult har tilsvarende og komplette bilder av de to gamle grøftene gjennom sjøbunnskartleggingen de fikk gjennomført. Det siste bildet viser den gamle vannledningen i Øyeren ved Mørkfoss når det ble kjørt langs ledningen. Denne ledningen ble loddet ned og lagt oppå bunnen, noe som gir et vesentlig minimalt inngrep i innsjøbunnen. Om mulig er det en fordel om man kan legge mest mulig av den nye ledningen på bunnen uten å måtte legge den i grøft. Det bør også velges den mest skånsomme metoden for mudring og deponering av masser, samt metode for sprengning.

Vannområde Øyeren påpeker at eventuelle miljøkonsekvenser som oppdages under eller etter tiltaksgjennomføringen, eksempelvis endrede bunnforhold, redusert vannkvalitet eller fiskedød, må dokumenteres. Det er sannsynlig at det vil kunne oppstå fiskedødepisoder som følge av blant annet sprengning og graving eller mudring. Det bør også vurderes sjøbunnskartlegging, samt oppfølgende analyser av sedimentene som er gravd i og deponert etter at tiltaket er gjennomført.

Indre Østfold kommune svarer at miljøtekniske sedimentundersøkelser er gjennomført iht. Miljødirektoratets veileder for *Håndtering av sediment* (M-350/2015). I 2018 ble det gjennomført tilsvarende prøvetakning for et lignende tiltak sør for traséen. Resultatene fra 2022 bekrefter at forurensningstilstanden i tiltaks- og influensområde er den samme som i 2018 (i hovedsak

tilstandsklasse 1). Prøvetakning fra 2022 påviste begrensede mengder finkornet sediment i tiltaks- og influensområdet, noe som gir begrenset spredningsrisiko. Undersøkelser fra 2018 og 2022 gir tilstrekkelig dokumentering av forurensningssituasjon og miljøkonsekvenser.

Tiltaket består av sprengning og mudring/graving ved Mørkfoss, og graving/mudring ved Sandstangen. Det er snakk om et lite tiltak, med ca. 95 m³ berørte masser ved Mørkfoss og ca. 260 m³ berørte masser ved Sandstangen. Det er begrenset mengde finpartikler i tiltaksområdet, særlig nær sprengningsområdet ved utløpet til Glomma. Tiltaket skal gjennomføres i løpet av 1-2 måneder i mars/april, etter isen har smeltet. Dette er en periode etter snøsmelting, og det ventes betydelig innblanding av partikler i Glommavassdraget. Dette gjør at det vil være et lite influensområde av vesentlig betydning med tanke på partikkelspredning under gjennomføring av tiltaket. I tillegg er det høy naturlig turbiditet i Øyeren og høy partikkeltransport fra Glomma, noe som begrenser påvirkningen av tiltaket på den naturlige tilstanden.

Indre Østfold kommune påpeker videre at det er gjennomført bunndyrsundersøkelser 11.11.2022 ved 3 punkter i nærheten der det skal sprenges ved Mørkfoss (Rapport YM04 - bunndyrunderøkelser).

Når det gjelder utfordringer rundt gyteperiode for fisk så planlegges det at tiltaket gjennomføres i mars/april kort tid etter isen har smeltet, og det skal i utgangspunktet unngås å overlape med sårbare gyteperioder. De fleste fisk gyter fra slutten av april til mai. Flere arter er rapportert å gyte opp i innløpselvene nord i Øyeren. I sørlig ende av Øyeren forventes det at noen arter vil gyte i grunnområdene mot sanddeltaet i Mønstervika. Dette området har god avstand til tiltaksområdet, og forventes ikke å påvirkes av partikkelspredning.

Når det gjelder utfylling av masser skal det benyttes hovedsakelig stedlige masser til samtlige brønnkummer, og overskuddsmasser benyttes til oppfylling av terreng rundt kummer. Helt inntil brønnkummene ved Sandstangen skal det benyttes pukk (8/16), fundament 15 cm og omfyllingsmasser ca. 50 cm ut fra kumvegg. Det skal vurderes om stedlige masser i størst mulig grad kan gi samme funksjon, og dermed benyttes istedenfor eksterne masser.

Det påpekes av Indre Østfold kommune at valg av skånsom trasé er hensyntatt. Ingeniørgeolog skal vurdere sprengningen, slik at den gjennomføres på en mest mulig skånsom måte. Graving vil også utføres skånsomt, hvor massene legges til side ved grøfta og benyttes til igjenfylling, slik at massene legges tilbake i samme område som de blir tatt ut på. Massene ønskes gjenbrukt innenfor samme område. Masser som eventuelt ikke skal gjenbrukes, leveres til lovlig mottak.

Indre Østfold kommune påpeker også at grøftene fra 2018 som vannområde Øyeren henviser til, i utgangspunktet skulle vært dekket til, og at entreprenøren ikke har utført arbeidet etter beskrivelsen. Grøftene som ble etablert der virker nokså brede, men det var også snakk om en betydelig større ledning med større lodd. Grøftene for dette prosjektet blir betydelig mindre og skal dekkes til.

Prosjektet har som hensikt å legge sjøledningen på bunnen. Det er kun i landtakene det vil være behov for å legge sjøledningen i grøft for å gi tilstrekkelig dybde, samt for å sikre mot frost og redusere synligheten til ledningen.

Når det gjelder sprengningsarbeider, så vil disse arbeidene være begrenset (75 m³). I området rundt Mørkfoss er det mye berg som stikker opp i området hvor det skal sprenges. Dette vil også dempe trykkpulsene under sprengning, og redusere skader på fisk. Flere skadereduserende tiltak kan benyttes for omsøkt sprengningsarbeid:

- Trykkbølgens kraft er ofte avhengig av om ladningen detoneres fritt eller i borehull. En ladning som er tett og kapslet inn i borehull vil gi redusert trykkbølge sammenlignet med frittliggende detonasjon. Innborede ladninger skal derfor benyttes ved Mørkfoss.
- Skadens omfang avhenger først og fremst av størrelse på ladning og avstand. Ladninger bør deles opp i flere mindre detonasjoner, samt å detonere sekvensielt og ikke simultant, for å begrense skadeomfanget på biologisk liv.
- Prosjektet ønsker å benytte mindre «skremmeladninger» for at passerende fisk skal unngå til «trygg sone» lenger ute i Øyeren.

Ved gjennomføring av de ovennevnte tiltak forventes begrenset omfang av fiskedødepisoder. Det vurderes lite sannsynlig at graving eller mudring vil medføre fiskedødepisoder, da tiltaket er lite og det er begrenset partikkelspredning. Voksne fisk som befinner seg i vesentlig nærhet ved gjennomføring av tiltak, evner i stor grad å svømme vekk ved økt konsentrasjon av partikler (unnavikelsesadferd).

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Forurensningsforskriften kapittel 22 fastsetter et generelt forbud mot mudring og

dumping fra sjøgående fartøy. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

Naturmangfoldloven

I Miljødirektoratets Naturbase (2022) er det ikke registrert noen viktige naturtyper innenfor tiltaksområdet i vann. Rett sør for tiltaksområdet ligger Mønstervika (BN00090875) som regnes som et svært viktig deltaområde. Deltaområdet er nærmest intakt, og det forekommer mange rødlista arter innenfor naturtypen. Mønstervika fungerer som et viktig habitat for blant annet bløtdyr og fugler som siland og fiskemåke. Det er i tillegg registrert svartand og rosenfink i tilknytning tiltaksområdet. Det er registrert 24 forskjellige fiskearter i Øyeren, men det er ikke påvist noen gyteområder i eller nær tiltaksområdet.

På land er Sandstangen i seg selv registrert som en viktig naturtype (BN00090935), da det blant annet er påvist rødlista arter der. Sandstangen har i tillegg lange strender med naken sand, og det antas at sjeldne arter som er avhengig av naken sand bruker området for egglegging.

I forbindelse med etablering av grøft i Øyeren søkes det om tillatelse til sprengning. Sprengning er en form for impulsstøy med høy energi. Trykkbølger fra sprengning kan forårsake fysiske skader, stressreaksjoner og død hos organismer i influensområdet. I tillegg kan sprengning forårsake dannelsen av skarpe partikler som kan sette seg fast og skade gjellene til fisk og andre dyr. Det er usikkert hvordan sprengningsarbeidene vil påvirke de lokale fiskepopulasjonene, og det kan ikke utelukkes at det vil kunne ha en negativ påvirkning på dem. Støy fra sprengningen vil også kunne forstyrre fugler som hekker i området. Selv korte forstyrrelser i hekketiden kan spolere en hel hekkesesong ved at foreldrene blir for lenge borte fra egg og små unger.

For å ivareta naturmangfoldet i området stiller Statsforvalteren krav til gjennomføring av sprengningsarbeidene. Før oppstart av sprengningsarbeidene skal alt løst sediment fjernes fra fjellet. Ladningene skal plasseres i fjellet og detoneres sekvensielt for å redusere styrken på trykkbølgene. Det skal detonerer en liten ladning i vannet før hovedladningen detonerer. Hensikten med dette er å skremme vekk fugler og fisk fra området. Statsforvalteren stiller også krav om at tiltakshaver benytter den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff. Det skal benyttes elektroniske tennsystemer for å redusere plastforsøpling. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (fôringrør og liknende) må samles opp. Av hensyn til fisk og fugl stiller Statsforvalteren krav om at sprengningsarbeider i sjø kun skal gjennomføres i perioden fra 15. september – 1. mai.

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Vi vurderer at samfunnsnyttene av tiltaket er så stor, at det kan tillates inngrep i området. Tiltaket vil kunne ha midlertidig negativ effekt, men forutsatt at arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, så vil de negative effektene av mudre- og sprengningsarbeidene, samt utfyllingsarbeidene, reduseres.

Vi minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i naturmangfoldloven.

I henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag krever tiltak som kan medføre forringelse av produksjonsmulighetene for fisk og andre akvatiske organismer tillatelse etter forskriften. Statsforvalteren er myndighet på strekninger for fører anadrom fisk og edelkreps, mens fylkeskommunen er myndighet på øvrige strekninger som fører høstbar innlandsfisk. Ettersom Statsforvalterens ansvarsarter ikke forekommer i vannforekomsten, er fylkeskommunen rette myndighet til å behandle tiltaket etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Vi forutsetter at tiltaket avklares med fylkeskommunen etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Vannforskriften

I henhold til vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet innenfor vannforekomsten Øyeren Sør (002-113-2-L). Vannforekomsten har «god» økologisk tilstand og «dårlig» kjemisk tilstand. Det er påvisning av blant annet kvikksølv og PFOS i abbor som gjør at vannforekomsten har «dårlig» kjemisk tilstand. Vannforekomsten er ellers påvirket av diffus avrenning fra spredt bebyggelse, beite/eng og fulldyrka mark.

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal derfor ikke medføre forringelse eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt.

I denne saken vurderer Statsforvalteren at størrelsen på vannforekomsten og omfanget av tiltaket er av den grad at miljøtilstanden i vannforekomsten ikke vil bli vesentlig påvirket av arbeidene. Vi vurderer at tiltaket vil kunne påvirke vannmiljøet lokalt i tiltaksområdet, men ikke i hele vannforekomsten. Så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer vi at tiltaket ikke vil føre til varig forringelse av vannkvaliteten eller vanskeliggjøre oppnåelsen av de fastsatte miljømålene.

Vurdering av forurensningspotensial

Mudring og sprengning i sediment kan medføre spredning av partikler, tungmetaller og organiske miljøgifter. Det er gjennomført sedimentundersøkelser i tiltaksområdet i henhold til M-608/2016 og det er ved to prøvepunkter påvist sink i tilstandsklasse III og ved et prøvepunkt påvist nikkel i tilstandsklasse III. For øvrige metaller og miljøgifter er sedimentet i tilstandsklasse I-II. Sedimentet i tiltaksområdet er dermed ikke å anse som særlig forurenset, men det er likevel viktig at det gjennomføres avbøtende tiltak for å begrense spredning av partikler ved arbeidene. Vi stiller derfor krav om at det skal gjennomføres turbiditetsmålinger under hele anleggsperioden. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av arbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket. Hvis turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidet stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke mudring, sprengning eller utfylling i vannforekomsten dersom turbiditetsmålerne er ute av drift. Turbiditeten skal måles ved begge landtak.

Statsforvalteren stiller også krav om at det skal gjennomføres en miljørisikovurdering av mudre- og sprengningsarbeider, samt utfyllingsarbeider. Det skal settes inn avbøtende tiltak der miljørisikovurderingen avdekker at det er behov for å redusere risikoforholdene. Det kan være utfordrende å etablere og drifte en partikkelsperre langt ut i vannforekomsten. Miljørisikovurderingen skal derfor også inkludere en vurdering av behovet for etablering av

partikkelsperre, og hvorvidt det lar seg gjøre å etablere dette ved landtak og videre ut i vannforekomsten. Der dette lar seg gjøre, skal partikkelsperre etableres for å redusere spredning av partikler ved arbeidene. Det skal i tillegg gjøres en vurdering av behovet for etablering av boblegardin ved sprengningsarbeider i vannforekomsten. Dette skal forankres i den dokumenterte miljørisikovurderingen.

Masser som tas opp på lekter eller land er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent mottak eller gjenbrukes i henhold til avfallsregelverket. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse I-II, jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Masser som tas opp i tilstandsklasse III-V skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Dersom det skulle bli aktuelt å avvanne mudrede masser, må vannet gjennomgå rensing før det eventuelt slippes tilbake. Mengden suspendert stoff i utslippsvannet skal ikke overstige 100 mg/l. Tiltakshaver må kunne dokumentere at dette kravet overholdes.

Utfylling i vannforekomsten og i strandsonen kan medføre forurensning. Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Det tillates heller ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall i utfyllingsmassene, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Samfunnsmessige forhold

Legging av vannledning fra Mørkfoss til Sandstangen vil bidra til å sikre en trygg forsyning av kommunalt drikkevann i Indre Østfold kommune, og vil gjøre at kommunen kan opprettholde en forsvarlig kommunal regulering av vanntilførselen i henhold til tekniske normer. Sett i lys av dette vurderer Statsforvalteren at tiltaket har stor samfunnsnytte. Tiltaket vil forårsake støy og partikkelspredning som kan være sjenerende for nærmiljøet. Disse ulempene er midlertidige, og vil opphøre når arbeidene er ferdig. Statsforvalteren vurderer at samfunnsnyttene av tiltaket veier tyngre enn de forurensningsmessige og samfunnsmessige ulempene ved tiltaket.

Forhold til plan

I brev av 21.02.2023 fra Indre Østfold kommune gir kommunen rammetillatelse for tiltaket, samt dispensasjon til gjennomføring av fysiske tiltak i vannforekomsten.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi mener at nytten av tiltaket veier tyngre enn ulempene som tiltaket vil kunne medføre for miljøet og for samfunnet ellers. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Indre Østfold kommune til mudring og utfylling i Øyeren. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

NVE påpeker i sin høringsuttalelse at det er mulighet for marin leire på Sandstangen og ut fra land i grunnen i Øyeren. Det betyr at området er et aktsomhetsområde for kvikkleireskred. NVE tilrår at det utredes om de foreslåtte inngrepene kan føre til kvikkleireskred, jf. NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Nødvendige avbøtende tiltak må gjennomføres ved behov, slik at sikkerhet mot skred blir ivaretatt. Statsforvalteren forutsetter at forhold rundt ras/skred avklares med NVE.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Indre Østfold kommune tillatelse til mudring og utfylling i Øyeren i Indre Østfold kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften kapittel 22. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 16.11.2022. Vi varslet gebyrsats 6-5, som i 2023 utgjør kr. 37 400,- til kr. 74 800,-. Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Indre Østfold kommune skal betale kr. 37 400,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Gebyret fastsettes på bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i sammenheng med behandling av søknaden. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse med vilkår

Kopi til:

Hanna Refsnes Brubæk

Marlie Kluskens Liane

Aasmund Verpe

Tom Aasrum

Norges vassdrags- og energidirektorat

PB 5091 Majorstuen

0301

OSLO

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Øyeren i Indre Østfold kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16, og i medhold av forurensningsforskriften kapittel 22. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato til arbeidene er ferdigstilt (med forbud mot arbeider i vann i perioden 1. mai – 15. september).

Bedriftsdata

Tiltakshaver: Indre Østfold kommune
Tiltakshavers adresse: Postboks 34, 1861 Trøgstad
Org. nummer: 974642778
Tiltaksområde: Øyeren fra Mørkfoss (gbnr. 643/3) til Sandstangen (gbnr. 774/7)
NACE-kode og bransje: 84.110 - Generell offentlig administrasjon

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2023.0203.T		
Tillatelse første gang gitt: 03.03.2023	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Andreas Røed seniorrådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
00.	03.03.2023	2022/4193	Tillatelsen ble gitt

Innhold

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	4
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	4
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	5
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	6
3.3	Avvikshåndtering	6
3.4	Etablering av beredskap	6
3.5	Varsling av akutt forurensning	6
4	Mudring	6
4.1	Gjennomføring av mudring	6
4.2	Håndtering av mudrede masser	7
5	Sprengning	7
6	Utfylling	8
6.1	Gjennomføring av utfyllingen	8
7	Kontroll og overvåking	8
7.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	8
7.2	Overvåking	8
7.3	Kvalitetssikring av målingene	9
8	Støy	9
9	Rapportering	9

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med bygging av nytt vannbehandlingsanlegg på Tosebygda, og etablering av ny vannledning fra Mørkfoss (gbnr. 643/3) til Sandstangen (gbnr. 774/7) i Indre Østfold kommune.

Det gis tillatelse til følgende:

- Mudring av totalt 390 m³ sedimenter innenfor et område på ca. 390 m².
- Fra Sandstangen skal ledningen graves 25 meter på land (tilsvarende ca. 50 m³ løsmasser), og videre skal det graves 100 meter ut i Øyeren (tilsvarende ca. 210 m³ sedimenter).
- Ved Mørkfoss skal det graves og sprenges ca. 100 meter ut fra land. For å få ledningen i riktig dyp må det sprenges til og med 80 meter ut fra land. Totalt gir dette ca. 75 m³ med sprengsteinsmasser. Videre må det graves 20 meter utover som tilsvarer ca. 20 m³ sedimenter.
- På Sandstangen skal det graves ned 3 kummer i strandsonen (på land). For å dekke til kummene vil det bli behov for utfylling i vannkanten. Det gis i den forbindelse tillatelse til utfylling av inntil 150 m³ masser.

Det tillates ikke å gjennomføre mudring, sprengning eller utfylling av masser dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Av hensyn til friluftsliv, rekreasjon og miljø tillates det ikke mudring, sprengning eller utfylling i perioden mellom 1. mai og 15. september.

Masser som tas opp på lekter eller land skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32.

Indre Østfold kommune (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 9. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning, eller annet er bestemt i tillatelsens punkt 3 til 9.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. vilkår 3.5.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljøriskovurderingen skal også inkludere en vurdering av behovet for etablering av partikkelsperre, og hvorvidt det lar seg gjøre å etablere dette ved landtak og videre ut i vannforekomsten. Der dette lar seg gjøre, skal partikkelsperre etableres for å redusere spredning av partikler ved arbeidene. Det skal i tillegg gjøres en vurdering av behovet for etablering av boblegardin ved sprengningsarbeider i vannforekomsten.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentagende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.4 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig, under rolige strøm- og vindforhold, og med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Behov for etablering av partikkelsperre ved mudrearbeider skal vurderes, jf. vilkår 3.1.

Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle mudrearbeider som gjennomføres i forbindelse med prosjektet.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 9. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Eventuell avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres. Dersom det skulle bli aktuelt å avvanne mudrede masser, må vannet gjennomgå rensing før det eventuelt slippes tilbake til vannforekomsten. Mengden suspendert stoff i utslippsvannet skal ikke overstige 100 mg/l.

Mudrede masser må oppbevares i tette oppsamlingsarrangement til massene har blitt karakterisert. Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår 9.

Mudrede masser som tas på lekter eller land er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent mottak som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse I-II, jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Masser i tilstandsklasse III-V skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle overskuddsmasser er levert, jf. vilkår 9.

5 Sprengning

Tiltakshaver skal benytte den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff. Før oppstart av sprengningsarbeidene skal alt løst sediment fjernes fra fjellet. Ladningene skal plasseres i fjellet og detoneres sekvensielt for å redusere styrken på trykkbølgene. For å skremme vekk fugler og fisk fra området skal det detoneres en liten ladning i vannet før hovedladningen detoneres.

Behov for etablering av boblegardin ved sprengningsarbeider skal vurderes, jf. vilkår 3.1.

Det skal benyttes elektroniske tennsystemer for å redusere plastforsøpling. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (fôringrør og liknende) skal samles opp.

Mengder og tidspunkt for sprengning samt sprengningsdybde og sprengningssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 9. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

6 Utfylling

6.1 Gjennomføring av utfyllingen

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle utfyllingsarbeider som gjennomføres i vannforekomsten eller i strandsonen.

Behov for etablering av partikkelsperre ved utfyllingsarbeider i vann og strandsone skal vurderes, jf. vilkår 3.1.

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til M-608/2016. Det tillates heller ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall i utfyllingsmassene, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

7 Kontroll og overvåking

7.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i vassdrag i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Det må i tillegg etableres et måleprogram for eventuelt utslipp av vann fra avanning av muddermasser. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

7.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst én referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst én målestasjon som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 100 meter fra tiltaksområdet

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses.

7.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

8 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

9 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret og fylt ut område (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring og utfylling, samt mengde masse mudret og fylt ut.
- Angivelse av sprengt område (angitt på kart med koordinater), sprengningsdybde, tidspunkt for sprengning, samt mengde masse sprengt.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/behandlingsanlegg etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Dokumentasjon på at masser som er fylt ut tilfredsstillende tilstandsklasse I-II i henhold til M-608/2016.
- Dokumentasjon på konsentrasjoner av suspendert stoff i utslippsvann fra avanning av muddermasser.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.5

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Triklosan(2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rett kjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350